

Raadsvoorstel

Zaaknummer	23671
Datum raadsvergadering	19 mei 2022
Portefeuillehouder	F.G. van der Vegte
Onderwerp	Ontwerp Programmabegroting 2023 RUD Utrecht

Voorstel

Het college stelt u voor om:

1. een zienswijze in te dienen op de Ontwerp Programmabegroting 2023 van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht voor wat betreft de bodemtaken;
2. de financiële gevolgen van dit voorstel via de Voorjaarsnota 2022 te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Aanleiding

De RUD Utrecht heeft op 31 maart 2022 de ontwerp Programmabegroting 2023 voor zienswijze aangeboden aan de raad. De zienswijze termijn loopt tot en met 27 mei 2022. Aan deze ontwerpbegroting is de Kadernota 2023 van de RUD vooraf gegaan, waarover de raad op 3 februari 2022 een besluit heeft genomen (4995).

Doel / Effect

De RUD Utrecht voert wettelijk verplichte milieutaken uit voor de gemeente Leusden ten behoeve van een schone, veilige en duurzame leefomgeving.

Argumenten

1.1 De raming in de ontwerp Programmabegroting 2023 van de RUD Utrecht is gelijk aan de raming in de Kadernota 2023 van de RUD

In de ontwerp Programmabegroting 2023 van de RUD Utrecht is een raming van de deelnemersbijdrage voor de gemeente Leusden opgenomen van € 457.000. Deze raming is gebaseerd op en gelijk aan de raming in de Kadernota 2023 van de RUD Utrecht die in februari 2022 is vastgesteld.

In de Kadernota 2023 en voorliggende ontwerp Programmabegroting 2023 is uitgegaan van de urenramingen in de huidige Dienstverleningsovereenkomst (DVO) en uitvoeringsprogramma. Hierin is ongeveer 3600 uur opgenomen voor de uitvoering van wettelijke milieutaken door de RUD Utrecht. Dit zijn taken zoals het afhandelen van meldingen en aanvragen omgevingsvergunningen milieu, het toezicht en de handhaving hierop, het Besluit Bodemkwaliteit, het Vuurwerkbesluit en meldingen bedrijfsmatige asbestsaneringen. Binnen de DVO zijn tevens uren opgenomen voor milieutechnische advisering. De urenramingen zijn gebaseerd op de huidige regelgeving. De gevolgen van de Omgevingswet voor de urenramingen zijn op dit moment nog niet duidelijk (zie onder 2.2 b).

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (OW) verschuift het bevoegd gezag voor de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten. Ingeschat is dat ongeveer 425 uur extra

nodig is t.o.v. de huidige DVO voor de uitvoering van de basis- en overige bodemtaken. De urenraming voor de bodemtaken is verwerkt in de Kadernota 2023 en de ontwerp Programmabegroting 2023 van de RUD Utrecht.

De basistaken bodem, voornamelijk het afhandelen van meldingen en toezicht en handhaving voor bodemactiviteiten, moeten op basis van het Besluit omgevingsrecht verplicht worden overgebracht naar de RUD Utrecht.

Voor de overige bodemtaken is dit een keuze. Het betreft taken om de kwaliteit van de bodem te bewaken en met een verplicht karakter, zoals advisering over complexe zaken en afstemming over grondwater. Binnen de gemeentelijke organisatie is geen capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van deze taken en is de schaal van Leusden te klein om aan de kwaliteitscriteria VTH te kunnen voldoen.

Bovenstaande ureninschatting voor de bodemtaken is nog niet definitief, waardoor ingeschatte bijdragen en overige kosten kunnen wijzigen. Voor andere wettelijke taken maken we jaarlijks een ureninschatting op basis van ervaringscijfers. Voor de nieuwe gemeentelijke bodemtaken worden deze ervaringscijfers komende jaren opgebouwd.

1.2 Gezien de voortdurende onzekerheid over de financiering van de bodemtaken wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen

De gemeente Leusden heeft bij de ontwerp Kadernota 2023 al een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de bodemtaken (brief van 7 februari 2022, zie bijlage). Om een krachtiger signaal af te geven, stellen we voor om dit voorbehoud om te zetten naar een officiële zienswijze.

Er is ondanks herhaalde verzoeken nog steeds geen duidelijkheid vanuit de rijksoverheid (in overleg met IPO en VNG) over de financiering van deze taken en de verdeling van de middelen. Laatste stand van zaken is dat er wordt gewerkt aan een compromisvoorstel waarbij het rijk de budgetten overhevelt naar de omgevingsdiensten. Het voorstel heeft alleen betrekking op de basistaken en niet op de overige bodemtaken. De zorg is dat deze budgetten onvoldoende zijn voor een goede taakuitvoering en dat tekorten worden afgewenteld op gemeenten.

Wat voorgaande betekent voor gemeente Leusden is op dit moment niet duidelijk. Daarom stellen wij voor om een zienswijze in te dienen op de ontwerp Programmabegroting 2023 van de RUD Utrecht.

2.1 De raming nog moet worden bijgesteld in de gemeentelijke meerjarenbegroting

In het raadsvoorstel inzake de Kadernota 2023 van 3 februari 2022 zijn de financiële gevolgen benoemd. Daarbij is aangegeven dat de financiële gevolgen van het voorstel via de Voorjaarsnota 2022 worden verwerkt in de gemeentelijke meerjarenbegroting 2023-2026. Onderstaande raming moet nog worden bijgesteld in de meerjarenbegroting. Hieronder volgt een overzicht van de deelnemersbijdrage 2023 met een toelichting.

Jaar	Overzicht deelnemersbijdrage	Variabel	Vast	Totaal
2023	Kadernota 2023	271.000	186.000	457.000
	ontwerp Programmabegroting 2023 (zienswijze procedure)	271.000	186.000	457.000
	dekking apparaatskosten rijk overdracht bodemtaken			P.M.
	Stijging bijdrage t.o.v. 2022 door:	35.000	30.000	65.000
	- Overdracht bodemtaken	27.000	23.000	50.000
	- Loonstijging CAO	8.000	3.000	11.000
	- Traject 'Samen op weg'		4.000	4.000

De variabele bijdrage 2023 is in de ontwerp Programmabegroting 2023 geraamd op € 271.000 en de vaste bijdrage op € 186.000. Totaal € 457.000. Dit is een stijging van € 65.000 ten opzichte van 2022.

De stijging wordt voor € 50.000 veroorzaakt door de overdracht van de bodemtaken. Dit bedrag was al eerder genoemd in het raadsvoorstel voor de ontwerp Programmabegroting 2022 (L267365) en de ontwerp Kadernota 2023 (4995). Bij het schrijven van dit voorstel is helaas nog steeds niet duidelijk hoe de bodemtaken gefinancierd worden (zie bij 1.2). Vooralsnog is de stijging van de bijdrage als gevolg van de overdracht van bodemtaken ad. € 50.000 budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Via een stelpost is voor eenzelfde bedrag een inkomst geraamd voor dekking van de apparaatskosten. De overige € 15.000 worden veroorzaakt door CAO loonstijgingen (3%) en het traject 'Samen op weg' (€ 4.000). De stijging van € 11.000 wordt gedekt uit de stelpost loon- en prijsstijgingen. De resterende € 4.000 komt ten laste van het begrotingsresultaat.

2.2 In deze ontwerp Programmabegroting 2023 is een aantal ontwikkelingen nog niet meegenomen

a. Bodeminformatiesysteem: De ureninschatting voor de overdracht van bodemtaken is exclusief kosten voor de overdracht van het bodeminformatiesysteem van de gemeente naar de RUD. Dit is een apart traject dat komende periode vorm moet krijgen.

b. Omgevingswet: De financiële gevolgen van de Omgevingswet (OW) zijn nog niet duidelijk. De bijdragen in deze Programmabegroting zijn gebaseerd op de huidige DVO en Uitvoeringsprogramma onder de huidige regelgeving.

De Producten- en diensten catalogus (PDC) is wel aangepast op de nieuwe systematiek van de OW, maar voor veel producten moeten nog nieuwe kentallen worden ontwikkeld. Afgesproken is dat eerst ervaring wordt opgedaan met de OW, voordat nieuwe kentallen in de PDC worden opgenomen.

Bij de invoering van de OW wijzigt het basistakenpakket dat verplicht bij de RUD Utrecht moet worden belegd. De effecten van deze wijziging zijn door de RUD Utrecht in kaart gebracht en lijken voor Leusden vooralsnog beperkt, behoudens het toezicht op bodemenergiesystemen (zie hieronder bij c).

Met de OW komt het inrichtingenbegrip te vervallen en wordt vervangen door milieubelastende activiteiten. Wat dit betekent voor de werkzaamheden van de RUD moet komende jaren inzichtelijk worden.

Daarnaast zal in 2023 en volgende jaren moeten blijken of de post milieutechnische advisering in de DVO voldoende is onder de OW. We monitoren dit via de rapportages.

Met de OW ontstaat een leges-optie voor omgevingsvergunningen milieu en milieuonderzoeken. We nemen dit onderdeel mee bij de herziening van de legesverordening bij inwerkingtreding OW.

c. Bodemenergiesystemen: Het toezicht op bodemenergiesystemen wordt een basistaak en is nog niet opgenomen in de huidige DVO. Voor het toezicht op bodemenergiesysteem is structureel € 11.000 benodigd. Bij het collegevoorstel inzake de Uitvoeringsprogramma 2022 zijn deze kosten inzichtelijk gemaakt (20433). De financiële gevolgen worden meegenomen in de Voorjaarsnota 2022.

Tegenargument / Alternatieve scenario's

Bij begrotingswijzigingen van de RUD Utrecht is opnieuw gelegenheid om zienswijzen in te dienen.

Risico's

De risico's die zijn benoemd in het raadsvoorstel bij de Kadernota 2023 (4995) zijn nog steeds van toepassing bij voorliggende ontwerp Programmabegroting 2023. Het betreft de volgende risico's:

1. In de ontwerp Programmabegroting 2023 is een aantal taken / onderwerpen nog niet meegenomen die financiële gevolgen kunnen hebben (zie onder 2.2).
2. Er is nog steeds geen duidelijkheid over welke middelen er beschikbaar worden gesteld, ter dekking van de kosten voor de overdracht van de bodemtaken (zie onder 1.2 en 2.1).
3. Door de overdracht van de bodemtaken van de provincie Utrecht naar alle Utrechtse gemeenten (inclusief ODRU-gemeenten) kunnen er frictiekosten ontstaan bij de RUD Utrecht. De frictiekosten hebben vooral betrekking op personeelskosten door het verschuiven en vervallen van taken. Vanuit de RUD wordt er gestuurd om deze frictiekosten te beperken.
4. Het eigenaarschap van de gemeente Leusden voor de RUD Utrecht stijgt de komende jaren verder door de afbouw van de bodemtaken door de provincie. Hierdoor zal de gemeente Leusden een groot aandeel in de vaste bijdrage moeten gaan betalen.
5. Het traject 'Samen op weg' kan komende jaren nog investeringen van de deelnemers vragen. Deze worden inzichtelijk gemaakt bij de Programmabegroting 2024.

Plan van aanpak / Tijdsplanning

Een zienswijze dient uiterlijk 27 mei 2022 bij de RUD Utrecht te zijn ingediend. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2022 worden de ingekomen zienswijze(n) op de stukken behandeld.

Bijlagen

- Ontwerp Programmabegroting 2023 RUD Utrecht (26049 en aanbiedingsbrief (26050), 31 maart 2022
- Brief ontwerp Kadernota 2023 RUD Utrecht, 7 februari 2022 (26056)
- Concept zienswijze brief ontwerp Programmabegroting 2023 RUD Utrecht (26061)

Het college van de gemeente Leusden,

H.W. de Graaf – Koelewijn
directeur-secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester

Gemeente Leusden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden:

Besluit op basis van het voorstel van het college van 12 april 2022, nummer: 23671

b e s l u i t:

1. Een zienswijze in te dienen op de Ontwerp Programmabegroting 2023 van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht voor wat betreft de bodemtaken.
2. De financiële gevolgen van dit voorstel via de Voorjaarsnota 2022 te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 19 mei 2022

I. Schutte - van der Schans
griffier

G.J. Bouwmeester
voorzitter